

CÔNG TÁC KHÍ TƯỢNG THỦY VĂN PHỤC VỤ
PHÁT TRIỂN KINH TẾ Ở HÀ NAM NINH

Nguyễn Tiến Chính
Đài KTTV Hà nam ninh

HÀ NAM NINH là một tỉnh được thiên nhiên ưu đãi, vừa có rừng vàng biển bạc và có cả đồng bằng rộng lớn phì nhiêu, là một trong những tỉnh trọng điểm lúa của cả nước.

Do vị trí địa lý và sự bất đồng nhất của địa hình nên lãnh thổ Hà nam ninh được chia thành 3 vùng kinh tế khác nhau : vùng nửa đồi núi, vùng đồng bằng và vùng ven biển.

Chính vì vậy nên đặc điểm khí hậu thủy văn Hà nam ninh vừa mang những tính chất cơ bản khí hậu, thủy văn của miền Bắc Việt nam lại vừa có đặc điểm khí hậu thủy văn của địa phương khá đa dạng, có gió iết, gió biển, gió tây khô nóng, gió mùa đông bắc lại chịu tác động của áp thấp nhiệt đới và các cơn bão hình thành từ Thái Bình dương. Chế độ dòng chảy vừa chịu ảnh hưởng của nước lũ thường nguồn lại chịu ảnh hưởng của chế độ phát triển biến động mạnh mẽ. Vùng ven biển chịu ảnh hưởng của mặn nước biển. Vùng nội đồng thường bị úng lụt, có huyên, xã vừa chống hạn, vừa chống úng một lúc, huyên này cùa đang chống hạn thì huyên khác đã phải chống úng.

Điều đó chứng tỏ rằng các yếu tố khí tượng thủy văn cùng sự biến động phức tạp của nó đã tác động lớn đến sự phát triển kinh tế nói chung và sản xuất nông nghiệp ở Hà nam ninh nói riêng.

Mặc dù trong những năm qua Hà nam ninh đã được trung ương chú ý tập trung đầu tư vốn phát triển mạnh công tác thủy lợi và hoàn chỉnh thủy nông xây dựng hàng loạt các trạm bơm lớn, vừa và nhỏ cùng với các hệ thống kênh tưới tiêu khép kín, song vẫn chưa đủ đảm bảo để chủ động chống úng lụt như năm 1971, 1978 và có mưa hơn 300mm trong một đợt liên tục xảy ra.

Do đó trong nhiều năm qua các đồng chí lãnh đạo tỉnh các ngành, các huyện rất quan tâm đến công tác khí tượng thủy văn nói chung và sự phục vụ của nó đối với việc phát triển kinh tế ở địa phương nói riêng.

Nhận rõ chức năng của mình là vừa làm nhiệm vụ điều tra cơ bản, vừa làm công tác phục vụ phát triển kinh tế ở địa phương, trong những năm qua Đài khí tượng thủy văn Hà nam ninh đã sớm chú ý tổ chức công tác phục vụ phát triển kinh tế địa phương ưu tiên nhất vẫn là phục vụ phát triển kinh tế cấp huyện hiện nay.

Phục vụ phát triển kinh tế địa phương là nhiệm vụ trọng tâm của toàn đài đã được vạch rõ trong kế hoạch hàng năm, trong đó các phương án và mục tiêu cụ thể đối với từng thời vụ sản xuất, đồng thời chủ trọng nhiệm vụ phục vụ phòng chống thiên tai như : bão, lũ lụt, mưa lớn, hạn, rét ...

Lượng thông tin để phục vụ tức thời trực tiếp thu thập qua mạng lưới trạm khí tượng thủy văn trong tỉnh, đồng thời rất chú trọng những tài liệu đã qua chỉnh biến, tổng kết hàng năm và nhiều năm cùng các số liệu của trung ương để phân tích tình toán tần suất xuất hiện tìm ra các quy luật cụ thể của các yếu tố khí tượng thủy văn mà dự báo hàng ngày, ra thông báo hàng tháng và thông báo kịp thời các bản tin khí tượng thủy văn đặc biệt cùng các yêu cầu chuyên đề, chuyên ngành.

Riêng đối với các huyện, ngoài các hình thức phục vụ trên tài còn tổng kết các điều kiện khí tượng thủy văn tác động đến từng thời vụ cụ thể để phân tích đánh giá theo đặc điểm của từng địa phương bằng cách cử cán bộ chuyên trách về khí tượng nông nghiệp, có khi ca lãnh đạo đài cùng xuống từng huyện để báo cáo trực tiếp với lãnh đạo các huyện cùng các cán bộ kỹ thuật tham mưu đã giúp cho các huyện có cơ sở khoa học chủ động lãnh đạo lựa chọn các phương án tối ưu trong công tác quy hoạch sản xuất chọn thời vụ gieo cấy, tưới tiêu, phòng chống bão, lũ úng, hạn, chăm bón và thu hoạch góp phần tích cực vào việc nâng cao năng suất lúa, hoa màu, chăn nuôi gia súc và cây công nghiệp trong toàn tỉnh.

Kết quả thực tế của công tác khí tượng thủy văn phục vụ sản xuất và mùa 1981 - 1982 nhất là vụ đông xuân 1982 - 1983 cho thấy đã dự báo khá sát tình hình rét đậm đầu vụ, và tình hình hạn cuối vụ góp phần tham mưu cho lãnh đạo tỉnh, huyện chỉ đạo phòng chống kịp thời, tiết kiệm được nhiều giống và năng lượng điện, dầu trong lúc đang khan hiếm.

Ở huyện Hoàng Long, Gia Viễn do biết trước được tình hình khí tượng thủy văn vụ đông 1982 và gió tây khô nóng tháng III - 1983, UBND huyện đã chỉ đạo kịp thời vụ gieo trồng thuộc lá chăm bón và có phương án phòng tránh hợp nén hạn chế được cây non chết, khi thu hoạch đạt năng suất cao.

Tháng V-1983 dài đã dự báo kịp thời khả năng hạn đầu mùa mưa, giúp cho các huyện chủ động giữ nước khi lúa đang làm đồng, trồng bông góp phần nâng cao năng suất lúa và hoa màu cho vụ đông xuân 1982 - 1983.

Qua các buổi báo cáo và định định tình hình diễn biến của các yếu tố khí tượng thủy văn với các cơ quan tỉnh huyện các nông trường quốc doanh và các hợp tác xã, trong tỉnh đã được các đồng chí lãnh đạo, các cơ quan đánh giá tốt sự phục vụ của công tác khí tượng thủy văn trong việc phát triển kinh tế địa phương nhất là công tác khí tượng nông nghiệp.

Nhờ có thành tích phục vụ phát triển sản xuất nên năm 1982 Bài khí tượng thủy văn Hà Nam Ninh đã được UBND tỉnh khen thưởng hai lần, nhiều huyện và nông trường quốc doanh công nhận thành tích, gửi quà động viên kịp thời.

Song công tác khí tượng thủy văn phục vụ phát triển kinh tế địa phương trong những năm qua ở Hà Nam Ninh còn một số tồn tại cần rút kinh nghiệm.

Mặc dù có kế hoạch cụ thể và hướng triển khai lâu dài song chưa thực hiện được chế độ hợp đồng cụ thể, chặt chẽ với các cơ quan trong tỉnh và các huyện, điều này đã hạn chế một phần hướng sử dụng thông tin của ngành trong việc chỉ đạo sản xuất.

Hướng phục vụ sản xuất từ đầu cho đến nay còn đơn điệu về sản xuất nông nghiệp, chưa chú ý đến các ngành nghề khác như nghề cá, trồng và bảo vệ rừng và nghề muối v.v.

(xem tiếp trang 19).